Sammanfattning av kommissionens beslut

av den 17 juli 2015

om att förklara en koncentration förenlig med den inre marknaden och EES-avtalets funktion

(Ärende M.7408 – Cargill/ADM Chocolate Business)

[delgivet med nr C(2015) 4840]

(Endast den engelska texten är giltig)

(2017/C 232/13)

Kommissionen antog den 17 juli 2015 ett beslut i ett koncentrationsärende enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer [1]*, särskilt artikel 8.2. En icke-konfidentiell version av den fullständiga texten till beslutet på det giltiga språket i ärendet finns tillgänglig på webbplatsen för generaldirektoratet för konkurrens, på följande adress: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html*

1. Europeiska kommissionen mottog den 19 januari 2015 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 (nedan kallad *förordning (EG) nr 139/2004*) genom vilken företaget Cargill, Incorporated (*Cargill*, Förenta staterna) avser att förvärva kontroll över företaget Archer Daniels Midland Companys verksamhet inom tillverkning av industrichoklad (*ADM Chocolate Business*, Förenta staterna) genom förvärv av aktier och tillgångar (nedan kallat *transaktionen*). Cargill och ADM Chocolate Business kommer nedan att tillsammans kallas *parterna*.

I. **PARTERNA**

2. Cargill är ett företag baserat i Förenta staterna som är verksamt inom internationell produktion och försäljning av livsmedel samt av produkter och tjänster inom jordbruk och riskhantering. Cargills verksamhet omfattar tillverkning och försäljning av industrichoklad samt fettbaserade överdrag och fyllningar (inbegripet chokladblandningar) samt tillverkning och försäljning av kakaoprodukter i halvfabrikat som används i tillverkningen av industrichoklad.

3. ADM Chocolate Business tillverkar och säljer industrichoklad samt fettbaserade överdrag och fyllningar, inbegripet chokladblandningar. Även moderbolaget Archer Daniels Midland Company tillverkar och säljer kakaoprodukter i halvfabrikat (*ADM Cocoa Business*). Archer Daniels Midland Company har ingått ett avtal med Olam International Limited (*Olam*) för försäljning av ADM Cocoa Business [2]. ADM Cocoa Business som bedriver verksamhet i ett tidigare led skulle således förvärvas av Olam medan ADM Chocolate Business som bedriver verksamhet i ett senare led skulle förvärvas av Cargill.

II. **TRANSAKTIONEN**

4. Den 28 augusti 2014 undertecknade parterna ett ramavtal enligt vilket Cargill kommer att förvärva de tillgångar och ägarandelar som utgör ADM Chocolate Business. Cargill kommer således att förvärva fullständig kontroll över företagets verksamhet inom tillverkning av industrichoklad genom transaktionen.

III. **MOTIVERING**

5. Transaktionen leder till följande:

   a) Horisontell överlappning inom tillverkning och försäljning av industrichoklad.

   b) Vertikala kopplingar mellan tillverkning och försäljning av kakaoprodukter i halvfabrikat (i tidigare led) och tillverkning och försäljning av industrichoklad (i senare led).

   c) Horisontell överlappning inom tillverkning och försäljning av chokladblandningar.

A. **RELEVANTA PRODUKTMARKNADER**

Introduktion till värdekedjan för choklad/kakao

6. Först torkas och jäses de skördade kakaobönorna. Därefter bearbetas de och mals till kakaolikör. Kakaolikör kan pressas ytterligare för att separera kakaosmör (ca 45 %) och kakaopresskakor (ca 55 %), som finfördelas för att tillverka kakaopulver. Kakaolikör och kakaosmör utgör tillsammans med socker och mjölkpulver råvarorna vid tillverkning av industrichoklad som används vid tillverkning av chokladvaror för slutkonsumenter, t.ex. chokladkonfektyr, kex, bakverk, glass och frukostflingor. Industrichoklad levereras till kunden antingen i flytande form (med hjälp av uppvärmda lastbilar) eller i fast form.

[1] EUT L 24, 29.1.2004. s. 1.

[2] Olam International Limiteds förvärv av ADM Cocoa Business godkändes utan förbehåll av Europeiska kommissionen den 10 juni 2015 – se ärende M.7510 – Olam/ADM Cocoa Business.

7. Fettbaserade överdrag och fyllningar är en blandning av vegetabiliska fetter, socker och smakämnen. Chokladblandningar är fettbaserade överdrag och fyllningar som är smaksatta med kakao och som ibland används i stället för choklad vid tillverkningen av produkter till slutkonsumenter på grund av sina specifika produktegenskaper eller det lägre priset.

Industrichoklad

8. Kommissionen har funnit belägg för att industrichoklad i flytande respektive fast form skulle kunna hänföras till separata produktmarknader. Kunder som köper industrichoklad, särskilt kunder som köper mer än ett par hundra ton per år, kan oftast inte skifta mellan att köpa industrichoklad i flytande respektive fast form. Flytande industrichoklad är billigare, och lättare och mindre tidskrävande att hantera vid bearbetningsanläggningen. Att växla mellan tillverkning av flytande och fast industrichoklad kräver dessutom investeringar i extra utrustning och det är inte alla leverantörer som har möjlighet att leverera både fast och flytande industrichoklad. Definitionen av produktmarknaden kan dock lämnas öppen i detta avseende eftersom konkurrensbedömningen blir densamma oberoende av den exakta definitionen av produktmarknaden.

9. Kommissionen övervägde även en eventuell åtskillnad mellan mörk choklad, vit choklad och mjölkchoklad, och mellan industrichoklad av standardtyp och av icke-standardtyp (vilket inbegriper certifierad, ekologisk och/eller spårbar choklad). Definitionen av produktmarknaden kan lämnas öppen även i detta avseende eftersom den inte inverkar på resultatet av konkurrensbedömningen.

Kakaoprodukter i halvfabrikat

10. Med beaktande av sin tidigare praxis anser kommissionen att kakaoprodukter i halvfabrikat bör delas upp i de olika produktmarknaderna för kakaolikör, kakaosmör och kakaopresskakor/kakaopulver. Dessutom kan det lämnas öppet huruvida kakaoprodukter i halvfabrikat av standardtyp och av icke-standardtyp utgör separata produktmarknader, eftersom konkurrensbedömningen blir densamma oberoende av den exakta definitionen av produktmarknaden.

Fettbaserade överdrag och fyllningar/chokladblandningar

11. Kommissionen anser att chokladblandningar utgör en separat produktmarknad i förhållande till industrichoklad på grund av skillnader i pris, smak och konsistens samt produktbestämmelser. Den ytterligare frågan huruvida chokladblandningar utgör en separat marknad i förhållande till andra fettbaserade fyllningar kan lämnas öppen, eftersom konkurrensbedömningen blir densamma oberoende av den exakta definitionen av produktmarknaden.

B. **RELEVANTA GEOGRAFISKA MARKNADER**

Industrichoklad

12. Kommissionen anser att den relevanta geografiska marknaden för industrichoklad inte är EES-omfattande utan motsvarar cirkulära upptagningsområden inom en radie på 500 km räknat från parternas anläggningar eller parternas kunder. Kommissionen har i detta ärende också funnit bevisning som talar för nationella marknader.

13. I motsats till parternas inlagor visade marknadsundersökningen flera omständigheter som tyder på att industrichokladens fysiska egenskaper och särdragen i efterfrågan begränsar det avstånd som produkten transporteras i praktiken. Kommissionen samlade in uppgifter på transaktionsnivå från parterna och deras huvudkonkurrenter i fråga om industrichoklad för åren 2013 och 2014. De leveransmönster som framgår av dessa uppgifter visar att 80 % av all industrichoklad säljs inom ett avstånd på cirka 500 km. Dessutom transporteras flytande choklad relativt sett kortare sträckor jämfört med choklad i fast form. Flertalet kunder förklarade att de är beroende av ”just-in-time”-leveranser, särskilt på grund av begränsad lagringskapacitet, och att de därför skaffar flytande choklad från leverantörer inom relativt kort avstånd.

14. Kommissionens undersökning visade dessutom att nationella gränser också spelar in när det gäller leverantörsval och leveranser av industrichoklad. Exempelvis har kommissionens rekonstruktion visat att 70 % av den flytande choklad som används i Tyskland framställs i Tyskland. Dessa siffror är ännu högre för Frankrike (76 %), Förenade kungariket (90 %), Nederländerna (86 %) och Belgien (98 %) och visar att omfattningen av konsumenternas gränsöverskridande inköp överlag är begränsad.

15. Definitionen av den geografiska marknaden kan dock lämnas öppen eftersom konkurrensbedömningen blir densamma oberoende av den exakta definitionen av den geografiska marknaden.

Kakaoprodukter i halvfabrikat

16. Det finns omständigheter som tyder på att den geografiska marknaden för kakaoprodukter i halvfabrikat antingen kan vara EES-omfattande eller global. Definitionen av den geografiska marknaden kan dock lämnas öppen eftersom konkurrensbedömningen blir densamma oberoende av den exakta definitionen av den geografiska marknaden.

Fettbaserade överdrag och fyllningar/chokladblandningar

17. Den geografiska marknaden för fettbaserade överdrag och fyllningar, inbegripet chokladblandningar, kan lämnas öppen eftersom konkurrensbedömningen blir densamma oavsett om marknaden definieras som en nationell marknad eller som upptagningsområden kring parternas anläggningar.

C. **KONKURRENSBEDÖMNING**

Horisontell överlappning för industrichoklad för Tyskland

18. Den sammanslagna enheten skulle i Tyskland uppnå marknadsandelar på över [50–60] % på nationell nivå och minst [50–60] % (och i många fall till och med över [50–60] % eller [60–70] %) för de olika fabriks- eller kundrelaterade upptagningsområden som skulle kunna beaktas i försäljningsområdena kring parternas anläggningar i Tyskland. Dessutom är marknaderna för industrichoklad kring parternas anläggningar i Tyskland koncentrerade och transaktionen skulle leda till betydande ökningar av koncentrationsnivåerna mätt med HHI-indexet.

19. Den övervägande majoriteten av de kunder med produktionsanläggningar i Tyskland som svarade på kommissionens marknadsundersökning uttryckte oro över effekterna av transaktionen, särskilt för prishöjningar. En del av konkurrenterna bekräftade att transaktionen skulle leda till högre priser och marginaler på grund av den förväntade minskningen av konkurrensen.

20. När det gäller den nära konkurrensen mellan parterna, leder den geografiska närheten mellan parternas anläggningar i Tyskland, deras integration i tidigare led för anskaffning av kakaobönor, deras verksamhet inom bearbetning av kakaoingredienser i halvfabrikat, deras kapacitet att serva det volymbestämda marknadssegmentet samt deras storlek och globala räckvidd till att Cargill och ADM innehar en liknande marknadsställning när det gäller försäljning av industrichoklad.

21. Parternas kunder i försäljningsregionerna kring parternas anläggningar i Tyskland kan ha svårigheter att byta till andra leverantörer och således vara sårbara för prisökningar eftersom i) kunderna är beroende av att köpa från flera leverantörer för försörjningstrygghet och konkurrenskraftiga priser, ii) det finns få alternativa leverantörer tillgängliga, och iii) många av de alternativa leverantörerna har relevanta brister jämfört med de tre stora leverantörerna Barry Callebaut och parterna på grund av produktionsanläggningarnas ringa storlek, det begränsade produktsortimentet, deras konkurrensförhållande till potentiella kunder i efterföljande marknadsled, produktionsanläggningarnas geografiska placering och/eller kvaliteten på deras industrichokladprodukter.

22. Dessutom har parternas konkurrenter i försäljningsregionerna kring parternas anläggningar i Tyskland begränsad kapacitet, och kan därför för närvarande inte öka utbudet i tillräckligt stor utsträckning för att motverka en eventuell prishöjning från parternas sida efter transaktionen. Parternas största konkurrent Barry Callebaut har visserligen planer på att utöka sin kapacitet i Västeuropa, men kommissionen anser att denna kapacitetsökning inte kommer att ge företaget ytterligare incitament för att motverka en prishöjning på flytande choklad efter transaktionen, eftersom Barry Callebauts viktigaste strategiska mål är att utveckla verksamheten på framväxande marknader, genom outsourcingsavtal med mycket stora kunder som Unilever eller Mondelez och genom gourmet- eller specialprodukter.

23. Mot bakgrund av inträdeshinder och på grundval av kommissionens kontakter med potentiella nya aktörer på marknaden som namngetts av parterna (inklusive vertikalt integrerade chokladtillverkare som Mondelez och Nestlé) anser kommissionen att det är osannolikt att nya aktörer skulle träda in på marknaden för industrichoklad i framtiden i de försäljningsregioner som ligger kring parternas anläggningar i Tyskland. Det finns inte heller några avgörande bevis på att det finns tillräcklig motverkande köparmakt, särskilt inte från de små och medelstora industrichokladkunderna, för att utöva ett betydande konkurrenstryck på parterna.

Horisontell överlappning för industrichoklad för andra länder

24. Marknadsstrukturen i Belgien, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket skiljer sig avsevärt från marknadsstrukturen i Tyskland och i de relevanta överlappningsområdena mellan parternas tyska anläggningar.

25. I Förenade kungariket är parternas sammanlagda marknadsandel (cirka 25 %) lägre och Barry Callebaut är marknadsledare med 66 %. De som svarade på marknadsundersökningen i Förenade kungariket identifierade överlag inte några konkurrensmässiga följder av transaktionen på grund av att parternas sammanlagda marknadsandelar är måttliga och på grund av att det finns en stark konkurrent. Detsamma gäller för Belgien och Nederländerna där det finns en liknande marknadsstruktur. I Frankrike ger transaktionen inte upphov till några konkurrensproblem mot bakgrund av ADM:s begränsade närvaro och den alternativa leverantören Cémois starka ställning.

Vertikala kopplingar mellan kakaoprodukter i halvfabrikat och industrichoklad

26. Transaktionen leder till vertikala kopplingar mellan Cargills verksamhet inom tillverkning och leverans av kakaoprodukter i halvfabrikat och parternas verksamhet i senare led inom industrichoklad. Eftersom Cargill har en måttligt stark position på kakaomarknader i tidigare led och det finns ett antal alternativa leverantörer anser kommissionen att transaktionen inte ger upphov till farhågor om avskärmning av marknaden för insatsprodukter med avseende på kakaoprodukter i halvfabrikat.

27. Dessutom ingick Cargill och ADM Cocoa Business, som ett led i transaktionen, ett leveransavtal för en övergångsperiod enligt vilket Cargill kommer att köpa kakaoprodukter från ADM Cocoa Business för leverans till de anläggningar för tillverkning av industrichoklad som förvärvas genom transaktionen. Det kommer dock inte att bli någon förändring i den tillgängliga kapaciteten på den kommersiella marknaden. Dessutom har Cargill har reservkapacitet för kakaoprodukter. Kommissionen anser därför att leveransavtalet för en övergångsperiod inte skapar incitament för de samgående parterna att minska konkurrensen på kakaomarknaderna i tidigare led och att incitamenten för Cargill att förlänga avtalet inte är tillräckliga för att ge upphov till konkurrensproblem.

Horisontell överlappning för fettbaserade överdrag och fyllningar/chokladblandningar

28. Parternas kombinerade marknadsandelar för fettbaserade överdrag och fyllningar och för chokladblandningar förblir blygsamma och leder till endast två berörda marknader med marknadsandelar på omkring 30 % (med begränsade ökningar av marknadsandelar på mindre än 5 % respektive mindre än 10 %). Resultaten av marknadsundersökningen gav inga bevis för några konkurrensproblem relaterade till fettbaserade överdrag och fyllningar eller chokladblandningar.

Slutsats

29. Kommissionen anser att transaktionen leder till påtagliga hinder för effektiv konkurrens på marknaden för industrichoklad som säljs till kunder i Tyskland eller till kunder i överlappande områden i upptagningsområdena för ADM:s anläggning i Mannheim (Tyskland) och Cargills anläggningar i Tyskland.

30. Transaktionen leder inte till några påtagliga hinder för effektiv konkurrens på marknaderna för i) industrichoklad som säljs till kunder i överlappande områden i upptagningsområdena för ADM:s och Cargills anläggningar i Belgien, Frankrike och Förenade kungariket, ii) kakaoprodukter i halvfabrikat och iii) chokladblandningar.

D. **ÅTAGANDEN**

Beskrivning av åtagandena

31. Parterna inkom med ändringar av transaktionen den 4 maj 2015 (nedan kallade *åtagandena av den 4 maj 2015*) för att åtgärda de konkurrensproblem som identifierats av kommissionen. Enligt åtagandena av den 4 maj 2015 föreslår Cargill att ADM:s anläggning för industrichoklad i Mannheim (Tyskland) avyttras till en lämplig köpare. Anläggningen i Mannheim är en av ADM:s största anläggningar för tillverkning av industrichoklad i Europa, och dess enda i Tyskland.

32. Åtagandena av den 4 maj 2015 omfattar ett leveransavtal, valfritt för köparen, som ska ingås med Olam eller ADM, beroende på vilket företag som kommer att vara ägare till ADM Cocoa Business, eller med Cargill. Åtagandena av den 4 maj 2015 omfattar inte några immateriella rättigheter, inte heller kontrakt som rör produktion av specialchoklad eller kundavtal i den mån dessa volymer inte helt och hållet tillverkas på anläggningen i Mannheim. Dessutom ingår i åtagandena av den 4 maj 2015 inte några särskilda kriterier enligt vilka köparen måste ha särskilda kunskaper om värdekedjan för kakao och choklad.

Bedömning av åtagandena

33. Genom åtagandena av den 4 maj 2015 skulle nära nog hela överlappningen när det gäller försäljning i Tyskland och i det område där konkurrensproblem identifierades undanröjas och på så sätt skulle problemen på grund av den horisontella överlappningen mellan parternas verksamheter inom dessa områden åtgärdas. Majoriteten av de som svarade på marknadstestet ansåg följaktligen att åtagandena av den 4 maj 2015 skulle undanröja eventuella konkurrensproblem till följd av transaktionen.

34. På grundval av resultaten av marknadsundersökningen och bedömningen av denna ansåg kommissionen dock att åtagandena av den 4 maj 2015 gav upphov till problem främst i följande avseenden:

a) Verksamheten för specialchoklad omfattades inte av avyttringen.

b) Enligt kriterierna avseende köparen måste inte denne ha särskilda kunskaper om värdekedjan för kakao och choklad.

c) Leveransavtalet medgav inte tillräcklig flexibilitet för köparen när det gäller inköpsvolymer och ändringar av volymerna från ett år till ett annat.

35. Parterna lämnade den 22 maj 2015 in ändrade åtaganden som tar tillräcklig hänsyn till dessa problem.

36. I sitt beslut drar kommissionen därför slutsatsen att den anmälda koncentrationen, på grundval av åtagandena av den 22 maj 2015, inte kommer att leda till påtagligt hinder för effektiv konkurrens på marknaden för industrichoklad som säljs till kunder i Tyskland eller till kunder i överlappande områden i upptagningsområdena för ADM:s anläggning i Mannheim (Tyskland) och Cargills anläggningar i Tyskland.

IV. **SLUTSATS**

37. Av ovan anförda skäl utmynnar beslutet i slutsatsen att den föreslagna koncentrationen inte påtagligt kommer att hindra en effektiv konkurrens på den inre marknaden eller någon väsentlig del av den under förutsättning att Cargill uppfyller åtagandena av den 22 maj 2015.

38. Koncentrationen bör följaktligen förklaras förenlig med den inre marknaden och EES-avtalets funktion i enlighet med artiklarna 2.2 och 8.2 i koncentrationsförordningen, samt artikel 57 i EES-avtalet.